

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Львівська політехніка»
Кафедра «Електронних обчислювальних машин»

Звіт
з лабораторної роботи № 4
з дисципліни: «Кросплатформенні засоби програмування»
на тему: «Виключення»

Виконав:

студент групи КІ-306

Щирба Д.В.

Перевірив:

доцент кафедри ЕОМ

Іванов Ю. С.

Мета роботи: оволодіти навиками використання механізму виключень при написанні програм мовою Java.

Завдання (варіант № 28): $y = 1 / \text{ctg}(2x)$

1. Створити клас, що реалізує метод обчислення виразу заданого варіантом. Написати на мові Java та налагодити програму-драйвер для розробленого класу. Результат обчислень записати у файл. При написанні програми застосувати механізм виключень для виправлення помилкових ситуацій, що можуть виникнути в процесі виконання програми. Програма має розміщуватися в пакеті Група.Прізвище.Lab4 та володіти коментарями, які дозволять автоматично згенерувати документацію до розробленого пакету.
2. Автоматично згенерувати документацію до розробленого пакету.
3. Скласти звіт про виконану роботу з приведенням тексту програми, результату її виконання та фрагменту згенерованої документації.
4. Дати відповідь на контрольні запитання.

Вихідний код програми:

Файл EquationsApp.java

```
package KI306.Shchyrba.Lab4;
import java.util.Scanner;
import java.io.*;
import static java.lang.System.out;

/**
 * This class represents an application for calculating and storing equation results in a file.
 * It takes user input for a filename and calculates the result of an equation based on user input X.
 */
public class EquationsApp {
    /**
     * The main method of the application.
     *
     * @param args Command-line arguments (not used in this application).
     */
    public static void main(String[] args) {
        try {
            // Prompt the user to enter a file name.
            out.print("Enter file name: ");
            Scanner in = new Scanner(System.in);
            String fName = in.nextLine();
            PrintWriter fout = new PrintWriter(new File(fName));
            try {
                try {
                    Equations eq = new Equations();
                    // Prompt the user to enter the value of X.
                    out.print("Enter X: ");
                    fout.print(eq.calculate(in.nextInt()));
                } finally {
                    // This block will be executed under all circumstances.
                    fout.flush();
                    fout.close();
                }
            } catch (CalcException ex) {
                // Catch and handle calculation errors.
                out.print(ex.getMessage());
            }
            } catch (FileNotFoundException ex) {
                // Catch and handle file-related errors, even if they occur in the finally block.
                out.print("Exception reason: Perhaps wrong file path");
            }
        }
    }

    /**
     * Custom exception class for handling calculation errors.
     */
    class CalcException extends ArithmeticException {
        /**
         * Default constructor for CalcException.
         */
        public CalcException() {
        }
    }
}
```

```

    * Constructor for CalcException with a custom error message.
    *
    * @param cause The error message describing the cause of the exception.
    */
    public CalcException(String cause) {
        super(cause);
    }
}

/**
 * This class represents mathematical equations and provides a method for calculating a result.
 */
class Equations {
    /**
     * Calculate the result of the equation based on the given input X.
     *
     * @param x The input value for the equation.
     * @return The calculated result of the equation.
     * @throws CalcException If a calculation error occurs, this exception is thrown.
     */
    public double calculate(int x) throws CalcException {
        double y, rad;
        rad = x * Math.PI / 180.0;
        try {
            // Since we are using 1/tan instead of cotan, additional exceptions need to be handled.
            if (rad == Math.PI / 2.0 || rad == 0.0 || rad == -Math.PI / 2.0 )
                throw new CalcException();

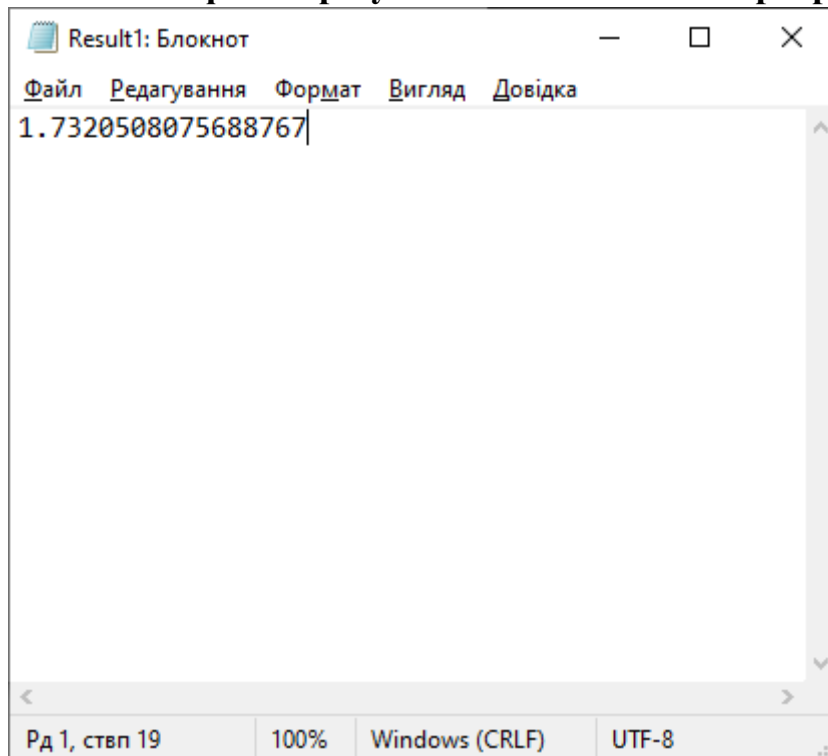
            y = Math.tan(2.0 * rad);

            // If the result is not a valid number, generate an exception.
            if (y == Double.NaN || y == Double.NEGATIVE_INFINITY || y ==
                Double.POSITIVE_INFINITY || x == 45 || x == -45)
                throw new ArithmeticException();
        } catch (ArithmeticException ex) {
            // Create a higher-level exception with an explanation of the error cause.
            if (rad == Math.PI / 2.0 || rad == 0.0 || rad == -Math.PI / 2.0)
                throw new CalcException("Exception reason: Illegal value of X for cotangent calculation");
            else if (rad == Math.PI / 4.0 || rad == -Math.PI / 4.0)
                throw new CalcException("Exception reason: Illegal value of X for tangent calculation, which is
                necessary for finding the cotangent in Java");
            else
                throw new CalcException("Unknown reason of the exception during exception calculation");
        }
        return y;
    }
}

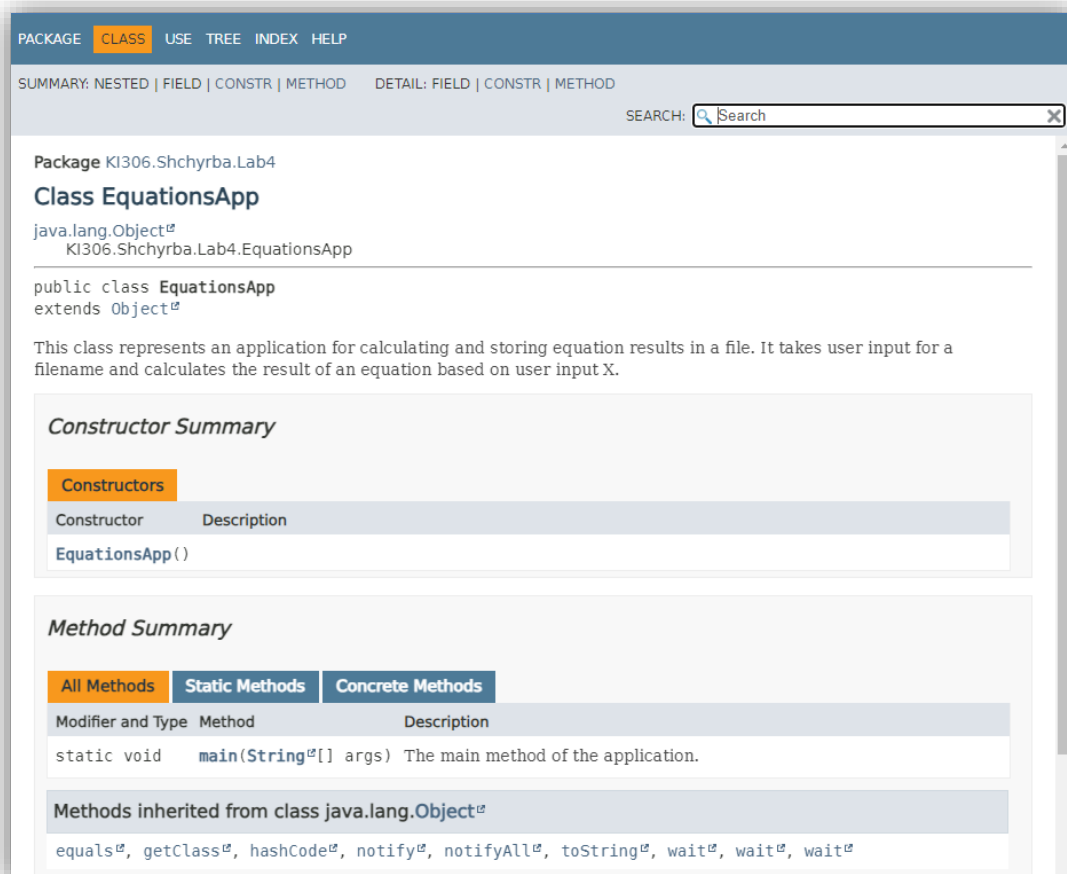
```

Результат виконання програми:

Текстовий файл з результатом виконання програми:

Фрагмент згенерованої документації:

Відповіді на контрольні запитання

1. Дайте визначення терміну «виключення».
 - механізм мови Java, що забезпечує негайну передачу керування блоку коду опрацювання критичних помилок при їх виникненні уникаючи процесу розкручування стеку
2. У яких ситуаціях використання виключень є виправданим?
 - помилках введення, наприклад, при введенні назви неіснуючого файлу або Інтернет адреси з подальшим зверненням до цих ресурсів, що призводить до генерації помилки системним програмним забезпеченням;
 - збоях обладнання;
 - помилках, що пов'язані з фізичними обмеженнями комп'ютерної системи, наприклад, при заповненні оперативної пам'яті або жорсткого диску;
 - помилках програмування, наприклад, при некоректній роботі методу, читанні елементів порожнього стеку, виходу за межі масиву тощо.
3. Яка ієрархія виключень використовується у мові Java?
 - Всі виключення в мові Java поділяються на контрольовані і неконтрольовані та спадкуються від суперкласу Throwable
4. Як створити власний клас виключень?
 - Для створення власного класу виключень в Java, спадкуйте ваш клас від одного з існуючих класів контрольованих виключень, додайте конструктори та використовуйте його для генерації виключень у вашому коді.
5. Який синтаксис оголошення методів, що можуть генерувати виключення?
 - ```
public ReturnType methodName(Parameters) throws ExceptionType {
 // Код методу
}
```
6. Які виключення слід вказувати у заголовках методів і коли?
  - ті виключення, які можуть бути згенеровані з внутрішнього методу і які повинні оброблятися викликаючим кодом.
7. Як згенерувати контрольоване виключення?
  - Генерація контрольованих виключень відбувається за допомогою ключового слова throw після якого необхідно вказати об'єкт класу виключення який і є власне виключенням, що генерує метод
8. Розкрийте призначення та особливості роботи блоку try.
  - Блок try використовується для обгортання коду, який може генерувати виключення. Він служить для відстеження виключень під час виконання коду в блоку.
9. Розкрийте призначення та особливості роботи блоку catch.
  - Блок catch використовується для обробки виключень, які були сгенеровані в блоку try. Може бути кілька блоків catch для обробки різних типів виключень.

10. Розкрийте призначення та особливості роботи блоку `finally`.

- Блок `finally` використовується для виконання коду, який повинен виконатися завжди, незалежно від того, чи виникло виключення чи ні. Це корисно, наприклад, для звільнення ресурсів.

### **Висновок:**

У ході виконання даної лабораторної роботи, я отримав навички використання механізму виключень при написанні програм мовою Java. Я вивчив, як обробляти винятки та використовувати блоки `try`, `catch` і `finally` для забезпечення безпеки та надійності мого коду.